

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/190/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225618
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114225618.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o.. advokátska kancelária, Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, proti žalovanej: I. U., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, o zaplatenie 442,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 20.2.2015, č.k. 10C/334/2014 - 54 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi 103,88 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 103,88 Eur za obdobie od 24.05.2013 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 22.9.2014 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 442,88 Eur s 8,5 % úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 24.5.2013 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania, z dôvodu neuhradenia ceny za poskytnuté služby vo výške 103,88 Eur a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 339 Eur.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

Súd v zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. vec prejednal bez nariadenia pojednávania a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to žalobným návrhom, zmluvou č. I. a jej dodatkom, zmluvou č. I a jej dodatkom, všeobecnými zmluvnými podmienkami spoločnosti Orange, faktúrami, pokusom o pokonávku zo dňa 9.5.2013, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 23.10.2012 zmluvy o pripojení, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb v systéme GSM. V zmysle predmetných zmlúv žalobca zriadil prístup, ktorý umožňuje žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

V zmysle dodatku k zmluve I.alobca aktivoval žalovanej v prístupe službu TV extra, Mobilná TV s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 170 Eur.

V zmysle dodatku k zmluve I. žalobca odpredal žalovanej 1 ks mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky U. s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 169 Eur.

Nakoľko žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 01/2013 - 03/2013, porušila zmluvné povinnosti a v zmysle dodatkov k zmluvám je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 339 Eur a sumu neuhradených služieb vo výške 103,88 Eur, spolu sumu 442,88 Eur.

Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 9.5.2013 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace 153,88 Eur a výšku zmluvnej pokuty 339 Eur, vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaná na pokus o pokonávku reagovala čiastočnou úhradou pohľadávky vo výške 50 Eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení sú Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete žalobcu účinné od 1.1.2012.

Podľa čl. 5 bodu 5.1 písm. a/ má Orange Slovensko a.s. právo na zaplatenie zábezpeky na cenu poskytnutých služieb, hodnota ktorej prekročí pred ukončením zúčtovacieho obdobia priradeného účastníkovi cenu dohodnutého účastníckeho programu v zmluve vopred; spoločnosť Orange má za rovnakých podmienok, aké platia pre vznik práva na zaplatenie zábezpeky podľa tohto písmena, právo na zaplatenie preddavku na cenu služby alebo iných služieb, ako aj na zaplatenie časti alebo celej ceny služby alebo iných služieb poskytnutých účastníkovi alebo ním požadovaných.

Podľa bodu 11.6 spoločnosť Orange Slovensko uskutočňuje vyúčtovanie cien za poskytované služby účastníkovi v zmysle plateného Cenníka v pravidelne stanovených lehotách. Táto lehota je zúčtovacím obdobím, ktoré priraduje spoločnosť Orange Slovensko konkrétnemu účastníkovi. Zúčtovacie obdobie priradené účastníkovi začne plynúť od dátumu vykonania prvého odpočtu poskytovaných služieb konkrétnemu účastníkovi a nepresiahne 31 za sebou idúcich kalendárnych dní. Zúčtovacie obdobie priradené konkrétnemu účastníkovi spoločnosťou Orange platí po celé obdobie platnosti zmluvy, ibaže spoločnosť Orange jednostranne stanoví inak.

Podľa bodu 11.8 spoločnosť Orange Slovensko po skončení zúčtovacieho obdobia priradeného účastníkovi vyhotoví vyúčtovací doklad alebo faktúru. Lehota splatnosti faktúry, ktorá je daňovým dokladom, je 14 dní odo dňa jej vystavenia.

Podľa dodatkov k zmluvám č. I a II bola dohodnutá doba viazanosti na dobu 24 mesiacov a začína plynúť okamihom nadobudnutia platnosti dodatku.

V zmysle dodatku k zmluve I žalobca aktivoval žalovanej v prístupe službu TV extra, Mobilná TV s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 170 Eur.

V zmysle dodatku k zmluve I žalobca odpredal žalovanej 1 ks mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky U. s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 169 Eur.

Keďže sa žalovaná dostala do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov, zaviazal ju súd v súlade s ustanovením § 544 Občianskeho zákonníka a nasledujúcich odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti uvedeného v pokuse o pokonávku, t.j. odo dňa 24.5.2013, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia zo strany žalovanej, na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne z istiny tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pokiaľ sa týka posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, súd vychádzal zo skutočnosti, že sa jedná nepochybne o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaná nemala možnosť ovplyvniť zmluvné dojednanie pred podpisom zmluvy, pričom žalobca nepochybne koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Takéto znenie ustanovení o zmluvnej pokute je objektívne spôsobilé vytvoriť nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Je nepochybné, že konanie spotrebiteľa spočívajúce v nezaplatení čo len poslednej faktúry za dojednané obdobie spôsobuje jeho povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Podľa názoru súdu sa jedná o neprimeranú

sankciu spojenú s nespĺnením záväzku spotrebiteľa, čo je v rozpore s platnou právnou úpravou upravujúcou spotrebiteľské záväzky. Vo veci nie je relevantné to, či došlo k naplneniu podmienok vzniku nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty, ale samotné posúdenie potencionálnej možnosti vzniku takejto nerovnováhy. Táto podľa názoru súdu je nepochybná, čo spôsobuje neplatnosť takejto dojednania. Z týchto dôvodov bol nárok žalobcu na zaplataenie zmluvnej pokuty zamietnutý, nakoľko ustanovenia, o ktoré opiera žalobca svoj nárok, sú v rozpore so zásadami ochrany spotrebiteľa a v dôsledku toho sú neplatné.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Náhradu trov konania si v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. uplatnil len žalobca, ten však mal vo veci len čiastočný úspech, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej zamietavej časti tak, že zaviazá žalovanú na zaplataenie sumy 339 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 339 Eur od 24.5.2013 do zaplataenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania. Ako dôvod uviedol, že dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s platným právnym poriadkom SR. V minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprímerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil.

Dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje rozsah výhod, ktoré žalobca žalovanej poskytol a zohľadňuje aj časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, či došlo k porušeniu zmluvných povinností po uzavretí dodatku alebo pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Zohľadnenie času porušenia zmluvných povinností v dohode o zmluvnej pokute má podľa názoru žalobcu zachovať naplnenie funkcie zmluvnej pokuty, ktorou je zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nespĺnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinností. Predovšetkým predpoklad zotrvania žalovanej v záväzkovom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti podmienila možnosť žalobcu poskytnúť žalovanej zľavu z ceny mesačného poplatku za program Tv extra a zľavu z ceny mobilného telefónu. Žalovaná nebola žiadnym spôsobom povinná, ani žalobcom nútená uzatvoriť dodatky k zmluvám. Poskytnutie zliav bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou kompenzované vernosťou žalovanej ako zákazníka. Model vzájomne akceptovanej modifikácie záväzkového vzťahu nie je možné realizovať bez platného dojednania zmluvnej pokuty, ktorej jednou z funkcií je zabránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Ak by pri dohodnutej dobe viazanosti 24 mesiacov dohoda o zmluvnej pokute rozlišovala čas porušovania zmluvných povinností od počiatku, teda, či došlo k porušeniu zmluvných povinností v 1., 2., 3. a každom ďalšom nasledujúcom mesiaci až po 24 mesiac po uzavretí dodatku, dohoda o zmluvnej pokute by prestala plniť svoju zabezpečovaciu funkciu. Žalobca má za to, že dojednanie z zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatkov bola pre žalovanú možnosť získať cenové zvýhodnenie. Súd prvého stupňa sa pritom vôbec nezaoberal skutočnosťou, že žalovaná mohla platiť žalobcovi za poskytnuté služby ceny podľa cenníka služieb bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností, kúpiť si mobilný telefón za riadnu maloobchodnú cenu a že dohodnuté zmluvné pokuty neprevyšujú rozsah výhod, ktoré žalovaná na základe dodatkov získala. Vzhľadom na výhody, ktoré žalovaná na základe uzatvorenia dodatkov k zmluvám získala je výška dohodnutých zmluvných pokút primeraná objektívne nespôsobilá poškodiť žalovanú ako spotrebiteľa.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach

nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o poskytovaní služby Lite TV, č. zmluvy I bola stanovená na sumu 170 Eur a v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy XXXXXXXX na sumu 169 Eur a v oboch prípadoch patrila za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností, pričom k zníženiu výšky zmluvnej pokuty dochádzalo až v prípade porušenia zmluvných povinností v posledných šiestich mesiacoch z celkovej 24 mesačnej doby viazanosti. Pri takomto dojednaní spotrebiteľ mal povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške pri porušení zmluvných povinností počas prvých osemnástich mesiacov doby viazanosti, čo nemožno označiť za primerané. Je rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti došlo v 1. mesiaci zmluvného vzťahu alebo v 18. mesiaci doby viazanosti. Okrem toho nie každé porušenie povinností je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine pri porušení zmluvných povinností v poslednej štvrtine zmluvného vzťahu, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške v prvých troch štvrtinách trvania zmluvného vzťahu.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd po úplnom sa stotožnení s odôvodnením napadnutého rozhodnutia rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca ako neúspešný účastník v odvolacom konaní nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva, keďže tomuto účastníkovi v priebehu odvolacieho konania žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.